N. 41. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag den 17 Februarij.

De BREDASCHE COURANT *verschijnt geregeld zes malen per week en is door het geheele Koningrijk, tegen ƒ 6. het kwartaal, franco per post verkrijgbaar. Alle inzendingen, van bijdragen (die van belangrijken inhoud zullen steeds met dankbaarheid ontvangen worden) geschieden franco aan de uitgevers* BROESE & COMP. *Alle* Advertentien, *op zegel gesteld, worden geplaatst tegen 20 cents per regel.*

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, brengen bij deze, ten verzoeke van den Heere Generaal-majoor Kommandant dezer vesting, ter kennisse der Ingezetenen, dat, te rekenen van morgen den 16den dezer, de poorten dezer vesting zullen worden geopend des morgens ten *half zeven ure* (zijnde hetzelfde uur als thans), en gesloten des avonds ten *half zes ure*; zullende de drijfboomen gelijktijdig met de poorten worden geopend, doch een half uur vroeger dan deze gesloten worden.

Breda, den 15den Februarij 1832.

DE ROY VT.
Ter Ordonnantie van denzelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUTKES.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 16den Februarij.

Naar men vernoemt zijn, bij besluit van Z. M., tot generaal-majoors der Artillerie benoemd geworden: de kolonels *Kuitenbrouwer*; *List*, *Paravicini di Capelli* en *van Gorcum*.

Ook vernoemt men dat er tusschen ons gouvernement en het Oostenrijksche een kartel gesloten is, tot uitlevering van de wederzijdsche deserteurs, die er zijn of in het vervolg overkomen mogten.

— Bij voortduring worden er nog versterkingen uit de depots naar het leger gezonden; heden morgen is weder een detachement van het reserve bataillon van de afdeeling, hier in garnizoen, naar derzelver veld-bataillons gemarcheerd.

De gewone vijftiendaagsche omwisseling van het detachement kurassiers uit deze vesting en te Ginneken, heeft heden weder plaats gehad.

— De *Messager de Gand* heeft in zijn voorlaatst nommer aangekondigd, dat de heer *A. B. Stevens* opgehouden heeft, uitgever van gemeld dagblad te zijn.

— Een brusselsch blad heeft in een uit Holland ontvangen brief gelezen, dat de *weduwe van van Speyk* door onzen Koning tot *baronnes is verheven* en dat *zijne kinderen* op kosten van den Staat zullen opgevoed worden.

— Op het dringend verzoek van meer dan vijf duizend poolsche onderofficieren en soldaten, die bij de korpsen van *Giełgud*, *Chłapowski* en *Kapinski* hebben gediend, zou de pruissische regering hun toegestaan hebben van in Oost-Pruissen te blijven, en reeds maatregelen hebben bevolen om hen in dat land te verplaatsen.

— Wij ontleenen uit het Engelsch dagblad *de Standaard*, eene belangrijke bijdrage tot de geschiedenis van dezen tijd. Onze lezers zullen zich herinneren, dat de belgische generaal *van Limpen* zich, negeneg een jaar geleden, bleesten de stad Antwerpen, aan het hoofd eener beweging had geplaatst, welke geschikt was om door de herstelling van het gezag des konings, er een einde aan alle onlusten te maken; deze beweging geheel mislukt zijnde, moest gezegde generaal zich uit zijn vaderland verwijderen, en het schijnt, dat hij zich, in het belang der waarheid geroerd heeft gevonden, door den volgenden brief, aan den hertog *van Wellington* gericht, de ware en meer verborgene oorzaken van het mislukken dezer poging openbaar te maken.

Na eene korte inleiding welke de redenen bevat, waarom dit schrijven juist aan den hertog *van Wellington* wordt gericht, luidt deze brief aldus: „terwijl ik als gouverneur-generaal der provincie Antwerpen het bevel voerde, kreeg ik een bezoek van den Hanoverschen consul den heer *Ellerman*, die zich bij mij aanmeldde, als in naam van lord *Ponsonby* gekomen, en mij meerde onder geheimhouding de stellige verzekering gaf, dat deze diplomaat van zijne regering in last had, om het herstel van het Huis van Oranje op het aandringendst te bevorderen, hij voegde er echter tegelijkertijd bij, dat het hem wenschelijk voorkwam, dat deze herstelling door middel eener volksbeweging tot stand kwam, en dat men bekend zijnde met mijne gehechtheid voor het koninklijk huis, als aan de welvaart van mijn vaderland, mijne medewerking daartoe verlangde en mij tot dat einde in kennis zoude brengen met de hoofden der Oranje-partij. Den 25sten maart kwamen de heer *Stevens* en de majoor *Paris* van Brussel naar Antwerpen, om mij over hetzelfde onderwerp te spreken; zij verzekerden mij, dat de baron *Hoogvorst*, de graaf *Duchatel*, de markies *Trazignies* en een aantal andere lieden van rang tot hetzelfde einde werkzaam waren, *en dat alles geregeld was*. Ik vond de hoofd-officieren die, onder mijne bevelen stonden, bereid om dezen aanslag te ondersteunen, het was slechts tot meerdere zekerheid, dat een bonner, adjudant van den generaal *Nijpels* zijnde, zich naar Brussel begaf, om zich van de medewerking van den baron *Hoogvorst* te overtuigen. Het oogenblik, om de beweging te doen plaats hebben, was dan inderdaad gekomen; het ontbrak ons niet aan kracht, wijl zich de aanzienlijkste personen tot dit doel hadden vereenigd; onverwacht nu echter veranderde de zaak geheel van aanzien: lord *Ponsonby* liet ons met weinige woorden weten, *dat men de uitvoering eenige dagen moest schorssen*, en de baron *Hoogvorst* meende dezen raad te moeten volgen. Intusschen kon dit niet anders dan mistrouwen verwekken, hetwelk niet weinig toenam, toen dezelfde lord, reeds den volgenden dag, aan een onzer mededeelde; *dat er eene andere combinatie was voorgesteld en dat men zich wel moest wachten, voorerst iets voor het Huis van Oranje te ondernemen*, terwijl eindelijk nog denzelfden dag het gerugt zich verspreidde dat *prins Leopold de Belgische kroon zou aannemen*. De toestand waarin wij ons alstoen bevonden zal ik niet schetsen; het zij genoeg, dat ik met onderscheidene andere personen van rang mijn vaderland moest verlaten. Het is ook mijne taak niet om de staatkunde van het Engelsch ministerie te onderzoeken, alleen kan ik hier als waarheid verkondigen, dat de gezant van dat ministerie eene beweging ten voordeele van het Huis van Oranje, welke hij zelf had georganiseerd, en die gereed stond uit te barsten, heeft terug gehouden, en tot zijne bijzondere oogmerken heeft weten aan te wenden. De vijf mogendheden hadden zich verbonden; dat geen vorst van hun geslacht den troon van Belgie zou beklimmen; het was dan geen wonder dat Frankrijk zich tegen de aanspraak van *Leopold* verzette; doch nu wist lord *Ponsonby* de zoo even gezegde beweging voor te bereiden, hij liet dezelve tot de uitvoering naderen en verklaarde zich toen aan den franschen gezant, zeggende dat hij het in zijne hand had om op het oogenblik eene restauratie te bewerken, en dat men dus slechts tusschen deze en tusschen den kandidaat van het engelsch bestuur had te kiezen. Die keus was spoedig gedaan, en nu vereenigden beide hunnen invloed, om de stemming in het Belgisch congres in dien geest te leiden. Het was toen ook dat lord *Ponsonby en haast* dien fransijen brief schreef, welken door den belgischen minister werd voorgelezen, en zulke gouden bergen beloofde; welke beloften echter, zoodra dezelve hun doel bereikt hadden, door het engelsch ministerie niet werden erkend.

Hiermede eindigt de briefschrijver, het aan den hertog *van Wellington* overlatende, eenadanig gebruik van dit waarachtig en opportuun verhaal te maken, als hem in het belang der goede zaak dienstig zal voorkomen.

'S GRAVENHAGE, den 15den Februarij.

De graaf *Orloff*, adjudant-generaal des keizers van Rusland, is met eene bijzondere zending bij Zijne Majesteit onzen Koning dezer dagen belast, is gisteren alhier aangekomen. De graaf heeft zijnen aankomst bij Zijne Majesteit den Koning bekend gemaakt.

— HH. KK. HH. de beide prinsen worden overmorgen in deze residentie verwacht.

— De afdeelingen van de tweede kamer der staten-generaal zijn zich gisteren en heden hedig gaande met het onderzoeken van het ontwerp van wet op de zeepen.

Men verzekert, dat behalve de reeds vroeger gemelde verscheidene ontwerpen, ook aan de kamers een tot verdere verhooging der belasting op het gemaal zal worden voorgedragen.

— Bij eene missive van Z. Exc. den minister van Nijverheid

zaken, is aan de heeren gouverneurs der provincien te kennen gegeven: Dat de vraag was geopperd, of de vrijstellingen van de dienst der nationale militie, — bedoeld bij art. 94 § *gg* en *mm* der wet van den 28sten januarij 1817, welke, krachtens art. [illegible] van den 19den januarij 1832, kunnen worden ingetrokken, onder anderen, ook degenen, of de broeders dergenen, die zich in werkelijke dienst bevinden bij zoodanige met koninklijke toestemming opgerigte kollegien, welke als een deel der armee van den staat te beschouwen zijn, — al dan niet van toepassing zijn, zoo op de studenten, die de wapenen ter verdediging van het vaderland hebben opgevat, als op derzelver broeders, nu eerstgemelde, ten gevolge van 's konings besluit van den 13den december ll., no. 72, ten hunnent zijn wederkeerd; dat Zr. Ms. gevoelen dienaangaande gevraagd zijnde, daarop thans wordt geantwoord, dat de bedoelde studenten, die geenszins uit de dienst ontslagen, maar enkel naar hunnent zijn gekeerd, ten einde den nieuwen academischen cursus, van den beginne af, bij te wonen, zoo lang zij niet ontslagen, of de korpsen, waartoe zij behooren, niet ontbonden zijn, geacht moeten worden in dienst te zijn, en dat mitsdien de vrijstellingen, vermeld bij art. 94 § *gg* en *mm*, noch aan hen, noch aan hunne broeders, kunnen worden onthouden.

— Naar men verneemt zijn de plaatselijke besturen, daar de inzending der maandelijksche opgaven van vrijwillige dienstneming bij het leger, in 1830 bevolen, niet meer noodig zijn, aangeschreven, de toezending daarvan voortaan niet meer te doen plaats hebben.

BELGIE

Brussel, den 15den Februarij.

De kamer der gedeputeerden heeft zich eergisteren in de sectien bezig gehouden, met het onderzoeken der kontrakten met den aannemer *Hambrouck* gesloten. De meerderheid schijnt over te hellen tot het benoemen eener commissie die haar rapport over deze zaak uitbrengen zou. De kwestie is, of men met het bediscussieren van het budget des ministers van oorlog zoo kunnen voortgaan, voor dat er een besluit opzigtelijk de zaak van *Hambrouck* genomen is.

— De minister van oorlog heeft weder een nieuw crediet aan de vragen. Men verwacht dat het voorstel daartoe in de zitting van heden of morgen zal gedaan worden.

— De heer *Coghen* schijnt nu vast besloten de portefeuille van Binnenlandsche Zaken neder te leggen; hij zal echter eerst na de discussie van het budget zijne demissie nemen.

— Een dagblad dezer stad behelst het volgende:

» De *Courrier* betuigt zijne verwondering, dat men, volgens het *Amsterdamsch Handelsblad*, midden in een veld, het gouden montuur der diamanten, die de prinses van *Oranje* ontsteken zijn, wedergevonden heeft; hij vraagt met eene [illegible] bevreemding, » wat er dan van *Carrara* geworden is, die de politie reeds vele maanden met de gestolen diamanten in handen had, terwijl zij het slechts het montuur er van hebben zou."

» Ierland, die regt op ons volkomen vertrouwen heeft, verzekert ons, op de meest stellige wijze, dat het zeer juist is, dat het gouden montuur der gestolen diamanten zeer onlangs gevonden is; onze lezers kunnen deze daadzaak voor volkomen zeker houden, en groot zal de teleurstelling des *Courriers* wezen, wanneer hem, zonder nadeel toe te brengen aan de nasporingen die nog voortgezet worden, den grond zal kunnen aanwijzen, waar het montuur der gemelde diamanten wedergevonden is.

Wat *Carrara* betreft, de *Courrier* kan zich geruststellen, hij is hem altijd op eene veilige plaats; en onwedersprekbaar is het, dat de diamanten die men bij hem gevonden heeft, de gestolene waren uit het paleis van den prins van *Oranje* te Brussel. Het is niet te verwonderen, dat eene regterlijke instructie, welke gedeeltelijk in de Vereenigde Staten, gedeeltelijk in Holland gedaan wordt zoo spoedige geen voortgang heeft, dan het proces van den uitgever eens dagblads voor een krijgsraad gebragt. De diamanten niet alleen maar ook de gouden [illegible], in welke zij gevoegd waren, zijn thans weder gevonden; [illegible] heeft niet toegelaten, dat eene der oudste en [illegible] onzer revolutionnairen niet aan het licht kwame.

— te Gent is [illegible], een bevel van het hof van assises afgekondigd en [illegible] de pendoen van *Adolph Duthoit* en *Hellebaut* [illegible] geworden, tegen den 10den [illegible] hof te [illegible] dagen worden aan deszelfs [illegible] beschuldigde in den misdaad den generaal *de Hardy de*

Aanteekening, den 14den Februarij.

[illegible] Quantien heeft den handel van de op Maastricht komende vaartuigen slag toegebragt. Bij een besluit van denzelfden is de oprigting bevolen van eene [illegible] linie rondom die stad. [illegible] is van uit of den Maastrichtschen [illegible] een [illegible] bijkantoor [illegible] ontvangen, en dergelijke [illegible]

del die er nog gedreven werd grootendeels te niet. Brieven van Maastricht hier ontvangen, dragen blijken van den treurigen toestand dien dit beslait daar veroorzaakt heeft. Een deel der Maastrichtsche [illegible] had reeds veel door de tijdsomstandigheden geleden; het nieuw besluit zal de [illegible] zaken ganscb gebonden hebben, zeer benadeelen en den [illegible] geheel benemen.

Men vernemt hier, dat de gezagvoerders *Dobbelz* al de schippers, die sedert meer dan een jaar werkeloos te Maastricht waren, vrijheid gegeven heeft, om met hunne schuiten de Maas op te varen, ten einde te Luik eene vracht in te nemen, voor dat de nieuwe damme-linie gevestigd is.

ANTWERPEN, den 14den Februarij.

Ons *Journal* behelst het volgende:

» De ijzeren spoorweg van Antwerpen naar Luik en van daar naar Keulen, is eene der daarstellingen welker invloed een tijdperk voor den handel, de nijverheid en de algemeene welvaart uitmaakt. Wij weten nog niet of deze groote onderneming bij aanneming zal geschieden; maar zeker is het, dat de plannen en bestekken vastgesteld zijn en het gouvernement van voornemen is het werk onverwijld te doen beginnen. Men berekent, dat de weg van hier naar Luik vier à vijf millioenen guldens zal kosten, dat deze afstand, die in zeven uren tijds zal afgelegd worden, een reizigen op 6 guldens en [illegible] 1000 kilogrammen koopwaren op 5 guldens zou te staan komen.

» Wanneer de weg voltooid was, zou een keulsch koopman denzelfden dag te Antwerpen aankomen, zijne waren er uitzoeken en met zich medevoeren.

» Twee jaren zouden er noodig zijn, om dit groot ontwerp ten uitvoer te brengen. De daarstelling van eene groote veranderung in den binnenlandschen handel met Holland veroorzaken en zal ten allen tijde van het hoogste nut wezen, ondanig ook de beschikkingen, afwijkingen of eigenzinnigheden der staatkunde mogen zijn."

FRANKRIJK

PARIJS, den 12den Februarij.

De kamer der gedeputeerden heeft in hare zitting van gisteren bij stemming weder verscheiden reductien in het budget gebragt: de tractementen der staatsraden zijn van 15,000 tot 12,000 fr. verminderd, die van eersten president en procureur bij het hof van cassatie zijn op 25,000 fr. gebragt, dat der raden op 12,000 fr.

Te vergeefs heeft de groot-zegelbewaarder zijne krachten ingespannen om de kamer te overtuigen, dat zulke reductien het bestaan en de waardigheid onzer eerste overigheid zou aantasten; te vergeefs heeft hij doen opmerken, dat het hof van cassatie een spoorslag voor de geheele fransche magistratuur strekte, en dat het te vreezen was, dat een eerste kamer-president van het koninklijk hof zich zoude in het budget geregtshof te treden. De beweegredenen, die de [illegible] tot zulke bezuinigingen te maken, hield echter de overhand.

« De ongunstige toestand, zegt een onzer bladen, over deze bezuinigingen sprekende, heeft op het gemoed der meerderheid meer invloed gehad dan de vrees van in het vervolg te zien [illegible] gaan der magistratuur, welke Europa ons benijdt. Wij weten niet of de meerderheid zich met het behaald voordeel gelukkig moet achten heeft; de toekomst zal zulks beslissen; wij kunnen echter ons niet dan bedroeven, over de tegenwoordig [illegible] zucht, om de burgerlijke functien eene vermindering te doen dergaan, welke daarentegen ons tegenwoordig overeenkomen met de grondbeginselen, die de meerderheid voor het [illegible] van gelijkheid bewerkt [illegible]

— De heer *de Sainte-Aulaire*, gezant van den fransche [illegible] deur te Rome, is [illegible] afgeloopen nacht aldaar aangekomen, zijnde [illegible] van depêches voor den president van den raad van ministers. Tot dus verre is er niets veel uitgelekt, niet [illegible] schijnt, dat de heer *de Sainte-Aulaire*, welke, den 1sten van Rome vertrokken is, van wege het pauselijk gouvernement de verzekering overbragt, dat, hoewel na het [illegible] pauselijken gezag in de legatien, de minste [illegible] worden, het hof van Rome toch zich [illegible] om de door den H. Vader [illegible] handhaven.

De aankomst van den heer *de Sainte-Aulaire* heeft eene [illegible] sensatie verwekt; de president [illegible] zal zich [illegible] om daarvan bij de deliberatie [illegible] van buitenlandsche zaken [illegible] te maken.

Prins *Esterhazy* [illegible] ambassadeur te Londen, [illegible] zijne reis naar [illegible] gedaan, en van daar naar [illegible] hoofdstad [illegible]

Volgens [illegible] officiele [illegible] bedrag het effectief [illegible] op den [illegible] van dit jaar [illegible]

410,520 man, als: infanterie 276,000; kavalerie 54,000; artillerie 33,000; [illegible]; gendarmerie 16,000; generale staf 4,520 man. Het onderhoud van dit leger is op het budget gebragt voor eene som van 250,475,000 fr. hetgeen jaarlijks voor ieder man eene som van 607 fr. 73 c. geeft.

— In den loop van September zagen verscheidene brochures het licht van zekeren heer *Berard*, ten titel voerende: *Les cancans; — Encore des cancans; — Cancans parlementaires*, enz. De justitie deed deze brochures in beslag nemen, en wees onderscheiden zinsneden aan, welke aan de uitspraak der jury moesten onderworpen worden. Onder deze zinsneden waren verscheidene zeer scherpe en bijtende; zie hier een paar derzelven, uit een artikel, dat ten opschrift had: *wat zij zeggen en wat zij doen:* » zij zeiden tot het volk: » wij komen u de vrijheid aanbrengen," en de gevangenissen zijn vol. — Zij zeiden tot het volk: » wij hebben een koning die niet ter jagt zal gaan;" 't is voorzeker daarom, dat zij de bosschen van den staat verkoopen. — Zij zeiden tot het volk: » het charter is onschendbaar," en het eerst wat zij gedaan hebben was hetzelve te veranderen!"

Het hof heeft de onderscheiden artikels voor misdadig verklaard en den beschuldigde tot zes maanden gevangenis (het *minimum* der straf) veroordeeld.

— Uit Lorient schrijft men van den 4den februarij: Met weet nog niets van het vertrek der expeditie van dom *Pedro*: eergisteren in den namiddag werd aan boord der flotille het kanon gelost, waarschijnlijk ter gelegenheid der komst van den hertog van Braganza. Men houdt hier voor zeker, dat deze expeditie bij den eersten gunstigen wind onder zeil zal gaan. Het weder blijft intusschen met een zuid-westen wind voortduren[illegible] en de vloot kan alleen met een noorden- of noord-oosten wind in zee steken.

— Te Lijon hebben nieuwe arrestatien, om staatkundige redenen plaats gehad; de police heeft eene ordonnantie uitgevaardigd, waarbij een nog strenger toezigt op de paspoorten bevolen wordt.

— Van Toulon wordt, onder dagteekening van den 6den Februarij, het volgende geschreven:

» Op het oogenblik, dat ik dezen schrijf, maken het linie-schip *le Suffren*, mitsgaders de fregatten *l'Artemise* en *la Victoire* zich zeilvaardig; deze schepen zullen gelijk bekend is, twee volle bataillons, met het [illegible] van den staf van Agoult, overvoeren.

» Het 3de bataillon van het 66ste en het 4de van een ander regiment, welke reeds te Toulon wachten, zullen de beide eerstgemelde volgen en zich, den 15den dezer, op het linie-schip *de Marengo*, het fregat *de Dido*, en op de transport-korvetten *le Rhone* en *la Dordogne* inscheepen, welker uitrusting met alle mogelijke vlijt bespoedigd wordt.

— De *Romeinsche Courant* van den 5den dezer behelst eene notificatie van den kardinaal *Albani*, van den 27sten Januarij gedagteekend, waarbij hij de ontbinding beveelt van alle troepen, onder welken naam ook, hetzij nationale, stedelijke of burgergarde, die in Bologna of elders in de legatien, mogten opgerigt geweest zijn.

Intusschen had reeds op den 28sten de raadsheer *Leoni* [illegible], namens den pro-legaat, te Bologna, het, te Faenza, door den kardinaal *Albani* uitgevaardigd [illegible], om alle zijne wapenen over te leveren, ingetrokken.

— Van Ancona wordt, in date den 31sten januarij, gemeld, dat zestig der meest, in de laatste oproerten gewikkelde burgers, op een schip der Ionische eilanden en onder Ionische vlag, gelukkig van Sinigaglia ontkomen en naar Griekenland vertrokken waren.

Nog wordt uit Bologna, in date den 3den februarij, geschreven:

» Wij genieten hier de volmaaktste rust, dank hebben de Oostenrijksche troepen, welke de beste krijgstucht onderhouden en de paussche troepen leiden. Wanneer een pausselijk soldaat zich slechts de geringste [illegible] jegens een burger verooloft, dan wordt hij gewoonlijk [illegible] door zijne Oostenrijksche kameraads met oplettingslagen gestraft, welker de paussche soldaat sluiten ook met groote onderdanigheid ontvangt. De [illegible] heeft alle posten der stad, zonder uitzondering, door troepen doen bezetten, de [illegible] hebben niets anders te doen, dan zich in de kazernen te houden, waarin zij geconsigneerd zijn. Reeds zijn er oostenrijksche soldaten als schildwachten voor die kazernen geplaatst. De aide-de-kamp des generaals *Grabowski* doet zich verslag geven van de [illegible] inwoonden, als welke zich, met oogmerk om te plunderen, in de omliggende streken zouden kunnen verspreiden. — Tot 3ue negotie heeft er nog geene arrestatie binnen deze stad plaats gehad.

» Men moogt vrij gelooven, dat het gezag van den Paus tegenwoordig, in de legatien, vrij krachter is dan voor het binnentrekken van de pausselijke troepen. De magt is gebleven in handen van de Oostenrijkers.

— De dagbladen van Rome [illegible] de oproerige gebeurtenissen te Cesena toe aan de opstandelingen, die uit de ramen der huizen op de Pauselijke troepen vuurden, door welke de woningen deed binnen stuiven, op het gezigt van eenige hunner gesneuvelde kameraden, die de slagtoffers er van geworden waren, nog meer verhit geworden zijnde.

(Uit hoofde van den zondag, heden geen notering der beursprijzen.)

Niets klinkt ons zonderlinger dan het dagelijks toenemend gesnoef der belgische dagbladen op hun leger, benevens de mogelijkheid en kans die zij nu meenen te hebben, zonder vreemde hulp, Holland tot het teekenen van de 24 artikelen te kunnen dwingen. De *Courrier* kan thans maar niet begrijpen, hoe de meeste menschen (vooral noemt hij daaronder de Franschen) zoo dom kunnen zijn, van dit niet te vatten. » Wij hebben thans een leger op de been, dat klinkt als een klok." — *parlez moi de cela parbleu!* — » Wanneer men het nu slechts vervoerloofde, knak! knak! dan was het kasteel van Antwerpen uit." — *Bon, Bon; Bravo moi ce coup là!* Wanneer echter de heeren *de Wael*[illegible] en *Wesbomb* deze dappere mannen aan het verstand willen brengen, dat zulks nog zoo gemakkelijk niet gaan zou, en Antwerpen ligtelijk voor de tweede maal konde gebombardeerd en bij die gelegenheid geheel vernield worden; waarvoor zekerlijk *zeer* aardige toebereidselen gemaakt zijn — dan is het verachtend: » *Bah! qu'on nous laisse faire*," liet antwoord. Wij kunnen dit gesnoef, figuurlijk, niet beter voorstellen, dan door iemand; die, geen moeds genoeg hebbende zijne tegenpartij aan te vallen, zeer vriendelijk de omstanders verzoekt, hem toch goed vast te houden, en, na zich van dien tegenstand aan die zijden verzekerd te hebben, niet veel gebaar en gekunstelde woede uitroept: » Laat mij los, dan zal ik hem.... » neen? houd mij vast, anders bega ik een ongeluk!"

Bij een der menigvuldige opsommingen hunner strijdkrachten, en bij de kansrekening om het hollandsch leger *alleen* te kunnen overwinnen (sprekende tegen de Franschen, die zich hadden durven vervoordeelen (!!) te zeggen: » *l'armée Belge ne pourra jamais lutter avec avantage contre les phalanges du Prince d'Orange*), komt echter, om ons gemeenzaam uit te drukken, de aap uit de mouw. Namelijk, bij de opnoeming der troepen, welke Holland hen tegen zou kunnen stellen, ontvens degenen die geneutraliseerd zouden worden, brengen zij in rekening de troepen, die Holland op de verschillende punten zijner kusten zoude moeten bijeen houden, om de pogingen tot landing van engelsch krijgsvolk te verijdelen. Men lette wel op, dat men in het [illegible] zelf, [illegible] zeker van zijne zaak te zijn, [illegible] de Belgen, zoo als zij thans zijn, *alleen en zonder* hulp, ons de wet voorschrijven — wel te verstaan, met een fransch leger van 80,000 man, tot steun in den rug — daarbij eene engelsche vloot om hen tegen te houden, ten einde niet, in de eerste vaart, bij den Helder gekomen zijnde, in de Noordzee te loopen — voora eene hanoversche armee, tot dekking in hun regterflank, ter gemaklijker slag zij, in den roes der overwinning; zich niet in Oost-Vriesland mogten vergalloppeeren. Ons dunkt, wij hooren hen reeds den maarschalk *Gerard* toeroepen: » houd ons vast, want anders staan wij voor niets in!" En in weerwil van dit alles laten zich de verstandige Belgen door zulk gesnap en door zulke poltrons bij den neus leiden! Lieve hemel! waar heeft zich dan die groote dosis *bon sens*, die zij zich in zulk eene ruime mate toeschreven, gedurende anderhalf jaar zich gevestigd? Belgie, Belgie! de grimer der geschiedenis gaat onpartijdig voort, al deze daadzaken onuitwischbaar voor het nageslacht op te teekenen, [illegible] zij in die geschiedenis bestaan!

LETTERKUNDIG [illegible]

Algemeen noodzakelijk Woordenboek der Nederduitsche taal, door *Een Dordtenaar*. Te Amsterdam bij de Gebroeders DIEDERICHS, 1832. [illegible] De prijs is bij intekening f 0,60.

Deze aflevering [illegible] de 321 tot en met bladzijde 352, en van de letter C H A L tot [illegible]. Eenige merkwaardige levensbeschrijvingen en andere goed bearbeide artikels komen wederom in deze aflevering voor, en wij kunnen bij herhaling ons gevoelen aankondigen, dat wij dit *Woordenboek* voor zoo verre het nu gevorderd is, voor het volledigste houden dat tot nog toe, zoowel in onze als in vreemde talen, is in het licht verschenen. Eene behoorlijke volledigheid is het hoofdmerk dezes werks, dat alle mogelijke aanprijsing verdient.

Onder de vele merkwaardige artikelen, welke wij in deze aflevering gevonden hebben, merkten wij bijzonderlijk, onder het woord [illegible], de krijgskundige geschiedenis van het kasteel van Antwerpen. Na over het bombardement van Antwerpen op den 27sten september van het jaar 1830 gesproken te hebben, laat hij op de volgende aanmerking volgen: [illegible] en het verdient opgemerkt te worden, dat eerst na 262 jaren aan de eigenlijke bestemming [illegible] heeft voldaan de hertog van *Alba* haar, doch met een [illegible] oogmerk gebouwd. Zoo strekte een middel, door dezen [illegible] satraap van den afschuwelijksten tiran, toen vruchteloos aangewend tot verderf van een onderdrukt en mishandeld volk, na derdehalve eeuw een der dapperste middelen van den besten der koningen tot middel om datzelfde volk te beschermen voor de uitwerkingen der muitzuchtige razernij van onruststoke Belgen, en dezelve voor hunne oproerige vermetelheid [illegible] strengheid te straffen."

AAN

DEN HEERGG

DER

WELLINGTON.

Na dezelfs laatste redevoering in het Engelsch Parlement.

De gunst des volks, zij is kortstondig; onbezonnen;
Haar loftrompetgeschal, haar lauwer ligt gewonnen
Maar lijdt nog arbeid; als 's gloeijende metaal
Versnreidt ze een hellen glans, en drijft met alkan straal
Van purperkleurig licht, te verder 't nachtlijk duister;
Wel hem, die in 't verschiet slechts wockert met dien luister;
Niet maar de vreemde grijpt met wijdgespalde brand,
Bij de eerste dreigende stem op 't geheim verbrand-
Stig hart, Wellington! wat gelden palmendoeken
In Nelsons vaderland, gij aan uw zwaard zaagt hechten;
Wat vorstlijk eerbetoon de trotsche Kastiljaan,
Op 't Pyreneesch gebergt gewijd heeft aan uw vaan;
Hoe onverdeeld uw lof van alter lippen vloeide,
Hier stonden nijdig feilden uw vonklende oogen boede,
Toch gij aan 's Adelaars klauwe den lauwerkrans ontwrong,
Die 't slaafsch gebukt Europa tot in de horstgroef drong.
Wat bleef van al dien glans, dat oogverblindend lover
Kan U, roemwaardig Held! in 's levens winter over?
Niets dan het peikament, waarop uw titel praalt,
En later en eindelijk als 's vorsten hand gedaald.
Verzwegen wordt een naam, een krijgsfeit vergeten;
Of door 't ondankbaar volk, bij daavrende oproerkreten,
Uw heldeneer bezwalkt, uw leven zelfs belaagd,
't Historieblad vertrapt, dat van uw roem gewaagt.
Een eerzuil rijst alom op voor aartsdrammers, knapen
Der tucht en maatverhoogd dartwassch, hoeraas wijdgapen
Van Futsch'rijs schelmenschaft, zijne snoode aanslagen
Deedt zuiten in uw feite bij 't graf der eedverbreken
Een *Nero*, eerst gevloekt, wordt na zijn dood geprezen.
Men wil geen vrijmad meer die waarlijk vrij doet wezen.
Hoe veler heen grimschap wint die veroordeeling,
Zij gelde *Cadelstans* niet; daar leeft in regeling
De *Adelaar* onzer eeuw. Neen, Legerhoofd der Britten!
Moog de ondank aan den Teems op 's werelds regtstoel zitten,
Al lastert U Brittanje, Europe, ja heel de aard,
In Holland blijft uw naam in 't dankbaar hart bewaard.
Zij leeft den Burger, zijn inborst en zijn wandel,
Dan koekoek van zijn kruis, de bronder van zijn handel,
Zijn godvrucht en zijn deugd, die poors van den staat,
Opwikkaar als zijn trouw, waarvoor hij 't leven laat.
Niet en brayeert den hoon der braven; fier en krachtig
Verdedigt zij ons regt, ons borstkuras indachtig,
Dat Albion ten schuts, het Luipaard leert gered
Een de opheffers deils heul was op 't hart geet.
Heer, Eedle! wat rerge in 't vorm der staatorkaas
Bij 't noemen van uw naam schudt Hollands Leeuw de manen,
Een vreugdegloed in 't oog, zelfs dan nog, als de Tijd
Het stof der eeuwen strooit op de eerzuil U gewijd. —

V. E. K.

De ondergeteekende kapitein kommanderende het 2de bataillon der 4de afdeeling mobiele Noord-Brabandsche schutterij, rekent het zich tot eenen aangenamen pligt bij deze zijden dank te betuigen aan de in [illegible] gestelde officieren, onderofficieren en manschappen, [illegible] bijzonderen met zijn bataillon ongetwijfeld hield. [illegible] aangedaan, en hetwelk korps officieren [illegible] allen [illegible] de aanmerkelijke [illegible] geven zal; boven allen brengt hij zijnen dank aan den heer [illegible] te Rotterdam; door wiens zorg aan elk der manschappen [illegible] bataillon eene hoeveelheid tabak werd uitgereikt. Ook de planten van doortogt gaven hem blijken van den goeden geest, welken zij den verdedigers des Vaderlands toedragen, doch vooral zij de stem van den heer Tydeman te Moordrecht genoemd, die het korps officieren [illegible] en vriendschappelijk ontving. Bij [illegible] van geenen geringen pligt de heeren officieren der schutterij van Middelburg [illegible] dank te betuigen voor de hoogstverheugende wijze, waarop zij hen met hunne muzijk [illegible] en vervrolijkten.

Noord-Brabander! [illegible] Uit geen ze hier [illegible] ontvangen [illegible] zullen. [illegible] altijd steeds met [illegible] aangename gevoelens herdenken, terwijl zij tevens zullen trachten, dat zij, hoewel het laatst te wapen geroepen, de eerste zullen zijn daar waar het geldt om de wettige orde te verdedigen en te handhaven, en dat zij dadelijk op de achting van elk Nederlander kunnen aanspraak maken.

De laatst kommand. het 2de bat. der 4de afd. mob. Noord-Brab. schutterij,

Den 8 februarij 1832.

C. MULLER.

Beurs-prijs der Effecten te Amsterdam.

WOENSDAG, 15 *February* 1832.

			gebl.
Werkelijke schuld	2½ pct.	f [illegible] à [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Amortisatie Syndicat	4½ pct.	[illegible] à [illegible]	[illegible]
Idem.	idem.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Oorlogslasten	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]